

Ansökan/anmälan om god man/förvaltare

Blanketten skickas till: Överförmyndarförvaltningen Uppsala kommun, 753 75 Uppsala.

OBS! Till ansökan bör bifogas: Läkartyg, social utredning (skriven av biståndshandläggare, kurator, sjuksköterska eller annan.)

11 kap 4 § föräldrabalken: ”Om någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande behöver hjälp med sina ekonomiska eller personliga angelägenheter, ska ett godmanskap anordnas för honom eller henne. Ett godmanskap ska dock inte anordnas om den enskilde kan antas få sitt hjälpbehov tillgodosett på ett mindre ingripande sätt.”

11 kap 7 § föräldrabalken ”Om någon som befinner sig i en sådan situation som anges i 4 § är ur stånd att vårda sig eller sin egendom, får rätten besluta att anordna förvaltarskap för honom eller henne. Förvaltarskap får dock inte anordnas, om det är tillräckligt att godmanskap anordnas eller att den enskilde på något annat, mindre ingripande sätt får hjälp.”

Ansökan gäller

☐ God man ☐ Förvaltare

Person ansökan/anmälan gäller

Förnamn och Efternamn	Personnummer
Adress, postnummer och ort	Telefon (dagtid)
Vistelseadress (om annan adress än ovan)	

Personens behov av hjälp

Omfattning som personen behöver hjälp av god man/förvaltare (**se anvisningar till ansökan**)

- ☐ Ekonomiska angelägenheter
☐ Personliga angelägenheter

Beskriv mer utförligt vad eller vilka åtgärder som personen behöver hjälp med vad gäller ekonomiska eller personliga angelägenheter

Vilka inkomster har personen

Hur tas den enskildes ekonomi om hand idag? Varför kan det inte fortsätta som det gör idag?

Vilka hälsoskäl som gör att personen behöver hjälp av god man/förvaltare?

**Frågorna nedan gäller enbart vid ansökan om förvaltarskap –
Fylls INTE i om ansökan gäller god man.**

Varför behöver personen förvaltare?

Förvaltarskap är bara aktuellt om det finns en stor risk att personen hamnar i ekonomiska svårigheter om hen behåller sin rättshandlingsförmåga, t.ex. genom att hen skuldsätter sig, inte betalar sina räkningar eller blir utnyttjad ekonomiskt av utomstående. Vid förvaltarskap får personen inte tillgång till sina bankkonton om inte förvaltaren medger det. Förvaltaren behöver inte huvudmannens samtycke för att förvalta den enskildes ekonomiska tillgångar.

Varför skulle inte ett godmanskap vara tillräckligt för att tillgodose personens behov av hjälp?

Förvaltarskap är bara aktuellt om godmanskap inte skulle fungera. Vid ett godmanskap har personen tillgång till sina bankkonton och kan ingå avtal. Förvaltarskap kan därför behövas om det finns en risk att personen skuldsätter sig, inte betalar sina räkningar eller blir utnyttjad ekonomiskt av utomstående. Åtgärder från god man kräver personens samtycke om den enskilde kan lämna samtycke. Godmanskap kräver samverkan mellan huvudman och god man.

Uppgifter om utförda åtgärder

Har anhörigbehörighet testats?	
☐ Ja, anhörigbehörighet har testats	☐ Nej, anhörigbehörighet har inte testats
Finns det en framtidsfullmakt?	
☐ Ja, det finns en framtidsfullmakt	☐ Nej, det finns ingen framtidsfullmakt

Ekonomiska angelägenheter

Har möjligheten att skriva fullmakt för rättsliga angelägenheter undersökts?
☐ Ja ☐ Nej
Har möjligheten att hjälpa personen genom stöd från socialtjänsten undersökts?
☐ Ja ☐ Nej
Finns fullmakt för ekonomiska uppdrag?
☐ Ja ☐ Nej
Har möjligheten att få hjälp med egnamedelsförvaltning, skuldsanering m.m. via socialtjänsten undersökts?
☐ Ja ☐ Nej
Har räkningar satts på autogiro?
☐ Ja ☐ Nej

Personliga angelägenheter

Vilket typ av boende har personen? (t.ex. vård- och omsorgsboende, boende med särskilt stöd, egen bostad utan stöd, boende hos anhöriga.)	
Har möjligheten att hjälpa personen genom stöd från socialtjänsten undersökts? Via socialtjänsten kan man t.ex. få en kontaktperson.	
☐ Ja ☐ Nej	
Har personen hemtjänst?	
☐ Ja ☐ Nej	Om JA, ange hur många timmar i veckan:
Har personen boendestöd?	
☐ Ja ☐ Nej	Om JA, ange hur många timmar i veckan:
Har personen personlig assistent?	
☐ Ja ☐ Nej	Om JA, ange hur många timmar i veckan:
Har personen ledsagare?	
☐ Ja ☐ Nej	Om JA, ange hur många timmar i veckan:

Om du svarat NEJ på någon av ovanstående frågor, ange anledning

(t.ex. varför inte fullmakt eller egnamedelsförvaltning via socialtjänsten har prövats)

Kontaktuppgifter till personer och instanser runt personen

Ange kontaktuppgifter till personens myndighets- och sjukvårdskontakter

Myndighets- och sjukvårdskontakter kan t.ex. vara biståndsbedömare inom socialtjänsten, LSS-handläggare, kurator, läkare eller sjuksköterska. Ange namn, adress och telefonnummer.

Kontaktuppgifter till personens närmast anhöriga

Ange släktskap/relation, namn, adress och telefonnummer.

Kontaktuppgifter till övriga

Till övriga räknas t.ex. boendepersonal, hemtjänst och kontaktpersoner. Ange namn, adress och telefonnummer.

Förslag på god man

Du kan lämna förslag på god man här. Hen får inte finnas med i kronofogdemyndighetens register eller i belastningsregistret.

Förnamn och Efternamn	Personnummer
Adress, postnummer och ort	Telefonnummer
E-postadress	
Har den föreslagna personen redan någon form av uppdrag för personen ansökan gäller? ☐ Ja ☐ Nej	
Om ja, ange vilken uppdrag personen har	

Uppgifter om dig som skickar in ansökan

Förnamn och Efternamn	Personnummer
Adress, postnummer och ort	Telefon (dagtid)
E-postadress	
Vad har du för relation till personen ansökan gäller?	

Underskrift sökande

Datum	Underskrift	Namnförtydligande
-------	-------------	-------------------

Läs om dina rättigheter och hur vi behandlar personuppgifter på www.uppsala.se/ovfgdpr.

Information om att ansöka om god man eller förvaltare

Du som har nedsatt hälsa som påverkar din beslutsförmåga kan få hjälp av en god man eller förvaltare. Hen kan hjälpa dig med att betala räkningar och sköta kontakten med myndigheter.

En god man eller förvaltare

- representerar dig och ser till dina intressen (bevaka rätt)
- sköter din ekonomi (förvalta egendom)
- ser till att du får ett gott liv (sörja för person).

I vissa fall kan du få en god man vid ett enstaka tillfälle, till exempel för att bevaka din rätt i ett dödsbo eller när du ska sälja en fastighet.

God man eller förvaltare?

För att få en god man måste en person behöva hjälp med sina personliga eller ekonomiska angelägenheter. Det kan bero på sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande.

Om personen kan få hjälp på ett mindre ingripande sätt kan hen inte få god man. I vissa fall kanske behovet kan lösas genom exempelvis fullmakt eller anhörigbehörighet.

En god man och en förvaltare har i princip samma uppgifter men deras ansvar och befogenheter skiljer sig åt. En god man kan inte utses mot en persons vilja. Det är en frivillig åtgärd som innebär att personen behåller sin rättshandlingsförmåga. Förvaltarskap är däremot en tvångsåtgärd. Det innebär att en förvaltare kan utses utan personens samtycke. En förvaltare utser man åt en person som är oförmögen att vårda sig själv eller sin egendom.

Uppdragets två delar

Ta hand om ekonomiska angelägenheter

En god man eller förvaltare som tar hand om en persons ekonomiska angelägenheter sköter om dennes ekonomi. I det ingår bland annat att ta hand om vardagsekonomin, som att betala räkningar i tid. Det ingår också att förvalta personens tillgångar, såsom pengar på banken, aktier, fonder, en fastighet eller en bostadsrätt. En god man eller förvaltare ska se till att personens tillgångar är tryggt placerade och ger skälig avkastning. Dessutom ska personens egendom vara försäkrad. Det kan också handla om att söka bidrag som personen behöver och har rätt till eller ingå överenskommelse om avbetalningsplan för skulder.

Ta hand om personliga angelägenheter

En god man eller förvaltare som tar hand om en persons personliga angelägenheter ska se till att den enskildes välbefinnande tillgodoses och att personen i allmänhet har en bra tillvaro. Det innefattar bland annat att se till att personen har ett bra boende, en god omvårdnad och goda levnadsvillkor. Det kan också innebära att personen får hjälp i sina kontakter med hälso- och sjukvården eller socialtjänsten.

Att en god man eller förvaltare ska ta hand om en persons personliga angelägenheter innebär däremot inte att gode mannen eller förvaltaren själv ska vårda och ta hand om personen, följa med på läkarbesök, städa, handla mat eller annat praktiskt utförande. Gode mannen eller förvaltaren ska fungera som en intressebevakare och samordnare av insatser som personen behöver. Det praktiska utförandet sköter i stället socialtjänsten genom ledsagare, kontaktperson, hemtjänst och liknande eller genom andra externa aktörer som t.ex. Röda Korset.

Anhörigbehörighet

Sedan 1 juli 2017 behöver du inte längre ha en fullmakt för att kunna företräda en familjemedlem som uppenbart på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande inte längre har förmåga att ha hand om sina ekonomiska angelägenheter.

Vem som är behörig

Anhörigbehörigheten får användas i turordningen:

1. make (även registrerad partner) eller sambo
2. barn
3. barnbarn
4. föräldrar
5. syskon (även halvsyskon)
6. syskonbarn.

Som anhörig är du inte skyldig att träda in och hjälpa familjemedlemmen. Om du inte vill eller kan hjälpa till går behörigheten vidare till nästa anhöriga enligt turordningen. Detsamma gäller om du av någon anledning inte går att nå.

Om det finns flera anhöriga under samma position i turordningen företräder ni familjemedlemmen gemensamt. Ni får då komma överens om hur ni löser det rent praktiskt.

Anhöriga som är under 18 år eller som själv har någon form av ställföreträdare räknas bort i turordningen.

Om du som anhörig tänker utöva behörigheten bör du informera familjemedlemmen om det. Du behöver inte ha något intyg på att du tagit behörigheten i bruk. Överförmyndarnämnden har ingen tillsyn över anhörigbehörigheten.

Vad det kostar

Du som får hjälp av en god man eller förvaltare betalar arvode. Det gör du om

- dina tillgångar överstiger två prisbasbelopp
- din inkomst före skatt är högre än 2,65 prisbasbelopp

I övriga fall betalar kommunen arvudet. Om det finns särskilda skäl kan kommunen göra undantag.

Hur god man och förvaltare utses

En anhörig eller närstående kan bli din gode man eller förvaltare efter lämplighetsprövning. Personen ska klara ett kunskapstest, och får inte ha några betalningsanmärkningar eller förekomma i polisens belastningsregister.

Om du själv inte föreslår en person gör överförmyndarnämnden det. Du får då träffa personen och godkänna hen.

Beslut fattas av överförmyndaren eller tingsrätten

I ärenden om godmanskap där samtliga berörda är överens fattas beslut av överförmyndaren. I övriga fall fattas beslut av tingsrätten.

Vid frågor är du välkommen att kontakta överförmyndarförvaltningen